

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
nalkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 281. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ————— 12 „
Negyedévre ————— 6 „
Egy hóra ————— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek december 7.

A nagy krízis.

Nagybecskerek, december 7.

(—s.) Azok az európaszerinte általános gazdasági bajok, melyek az üzleti pangást s a vállalkozási kedv teljes hanyatlását idézték elő mindenfelé, nálunk is éreztetik keserves hatásukat.

Szüneteknek a nagy munkák, a tőkék ijedten húzódnak minden vállalkozástól s üzleti és pénzügyünk nem egy szilárd neve inogott meg már vagy bukott el teljesen, áldozatát a nagy krízisnek.

Természetesen a pénzpiacok magaslatáról kiinduló eme depresszió hatását megérezni gazdasági életünk az egész vonalon, mert a nagy kereskedőház vagy bank bajától természetesen szenved a kisebb kereskedő, majd a fogyasztó, a termelő és mindenki. Az értékek és papírok ára csökken, a kenyér pedig emelkedik, a pénzember csödbe jut, a proletár pedig éheznek, a vállalkozási kedv megakad s a munkások egész tömegei kereset és munka nélkül maradnak.

Es ezen akut bajok mellett még megvannak azok a régi organikus gazdasági bajaink is, amelyek segíteni épen csak akkor tudhatunk sikeresen, ha a gazdasági élet fellendülne, ha idegen tőke szolid, de bátor vállalkozásokkal keresne fel bennünket, ha az ipar, a kereskedelem felvirágoznának, értékesítve azt, amit termelünk és pótolva azt, amit az ástermelés már ki nem elégíthet, kenyeret adván azoknak, kiknek munka és kenyér az anyaföldből már nem jut.

Az országnak egy nagy részében a nép állandóan nyomorban él és mint tudjuk, csak úgy tud segíteni magán, hogy elhagyja a hazát s kivándorol nagyon gyakran még nagyobb nyomorúságba, mint a hazai.

Ezt a kérdést az állam és a társadalom csak az imént kezdte komoly fog-

lalkozása tárgyul tenni, s ime most az általános gazdasági bomlás ismét súlyosbitja és ismét hátrébe szorítja e bajt is.

Már-már ott voltunk, hogy itt is, ott is javul valamennyire a helyzet az állam hatalmas támogatása és céltudatos gondoskodása folytán, de a nagy gazdasági pangás mellett, mely az állam erejét is lefoglalja s melyet egymásnak ad át a társadalom minden rége és osztálya, lehetetlen a helyzet javulása.

A felvidékről már ismét tömeges kivándorlások híre érkezik, a székelység nyomoráról s a moldvai kivándorlásokról naponként polemizálnak az újságok s emellett most már az ipari munkások s a fővárosban különösen az épületmunkások is kenyér és munka nélkül tengenek.

Ilyen súlyos bajokkal szemben nagyon céltalan és nagyon igazságtalan rátámadni a kormányra, mint Visontai tette a költségvetési vita folyamán, hazabeszélve, mivelhogy nagyon népszerűen lehet beszélni az efféle bajokról az ellenzéki képviselő uraknak, a kiknek tenni nem kell semmit s felelősséggel nem tartoznak senkinek. Amint az ellenzék is beláthatja, hogy az európai derutot leküzdeni csakugyan nem lehet a magyar kormány hatalmában, a mennyire pedig az állam hatalma és tehetsége elérhet, a mennyire a helyzetet javítani lehet, arra nézve a kormány semmit el nem mulasztott.

Ott van mindjárt a beruházási törvény javaslatja is, melyet olvasóinknak már annak idején ismertettünk s mely e nehéz időkben oly hatalmasan siet az elakadt vállalkozási szellem, a munkahiány s a tőkeforgalom hiányának segítségére a 32 milliónyi építkezések és munkák megindításával, hogy az sokkal hatalmasabb, gazdagabb államok kormányának is becsületére válnék.

De a nagy válság alatt a társadalomnak, illetve a magánosoknak is vannak

kötelezettségük hazájuk és önönmaguk iránt, ez pedig a munkás, realis életmód, a vagyonnak, a jövedelemnek pontos összetartása s a nehezebb gazdasági viszonyokkal való számolás.

Nálunk közös nemzeti szerencsétlenség, hogy mindenki egy fokkal jobban él, egy arasszal tovább nyújtózkodik mint lehet s mint a takarója ér, innen aztán az általános elszegényedés.

Már pedig az egyesek elszegényedése az ország elszegényedésére vezet s az olyan ország, melynek egyesei a bő esztendőknben sem tudnak kijönni, nagyon nehezen állja ki a mostanihoz hasonló súlyos gazdasági kríziseket.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 7^{1/2} óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szombat fél drakkal délig urak, délután hölgyek részére

December 8. Közig. tanfolyamhallgatók Vörösmarty ünnepélye.

December 11. Rendkívüli városi közgyűlés.

December 15. A polgári isk. Vörösmarty-ünnepélye.

December 17. Állandó választmányi ülés a vármegyei háznál.

December 20. Rendkívüli vármegyei közgyűlés.

December 20. A vármegyei szabadelvű párt szervező gyűlése.

— Mária-ünnep. A róm. kath. egyházban a karácsonyi ünnepekör egyetlen Mária-ünnepé a holnapi napra eső boldogasszony szeplőtlen fogantatásának ünnepe, mely alkalomból a helybeli r. kath. plébánia templomban az istentiszteletet a következő sorrendben lesznek megtartva: reggel fél 8-kor csendes mise német egyházi beszéddel; fél 9-kor csendes mise magyar egyházi énekkel, tíz órakor ünnepélyes solemnis nagy mise és ezt megelőzőleg magyar egyházi beszéd, amelyet R a s s k ó S ádor segédlelkész mond. A tíz órai nagymise egyszersmind zenés mise is lesz és a templomi énekkar Kirms

A „TORONTÁL“ tárcája.

A tűnő perc.

Ahogy most a csinos ebédidőben, a virágok, feketekávé csészék, japáni gyorsforraló bizalmas milieujében együtt ültek, Talján mérnök — a szép özvegy legkisebb udvarlója — egyszerre ideges mozdulatot tett.

— Mi baja? — kérdezte tőle Szalayné mosolyogva.

Talján keresztbe vetette a lábát — ezt a mozdulatot Nádaitól tanulta a Nemzeti Színházban — és látható bosszankodással eképp szólott:

— Mi bajom? Az a bajom, hogy már torkig vagyok ezzel a mulatsággal. Szép asszony, maga szörnyen visszaél azzal a tudattal, hogy három év óta a hűséges kutyája vagyok. Mit akar velem? Jól tudja, hogy az árnyéka se lehet ragaszkodóbb magához, s három év óta mégse tesz egyebet, mint hogy az orromnál fogva vezet. Miért nem mordja, hogy kotródjam innen? Kíméletből? Készönöm az ilyen pokolnál kínosabb kíméletet. Ha szeretem is, utóvégre van bennem annyi férfisság, hogy véget tudnék vetni ennek a siralmas állapotnak. Mordja, hogy közbömbös irántam, — és én eltűnök, mint a cigarettám füstje. Vagy szeret? Akkor meg mi célja ennek a gyermekekese habozásnak? A jeremiádsíma csak kétféle választ adhat: i g e n-t, vagy n e m-et, ahogy saját magának látja. De se i g e n-t, se n e m-et, — bocsánat, így csak a primadonnák viselkednek a bölcsészek, a jogászok és a gyógyszerészeti hallgatók iránt. Gondolja meg, hogy miképp bánik velem három év óta! Összeel azzal biztat,

hogy Abbáziában mond feleletet, télen a májusi napok al vigasztal, májushban pedig nagy kegyesen azzal a reménnyel bocsát el, hogy a fürdőn majd végképpen határoz. Három tavasz, három nyár, három tél mult el — és én még mindig ott tartok, ahol ismeretségünk elején. Meg fogja engedni, hogy van némi okom a panaszsra, — mert, fájdalom, rég kinőttem abból a korból, mikor az ember egy kék szalaggal megelégedik. Mi a szándéka? Mit határozott? Mordja meg őszintén. Ha úgy kívánja: meg fogom csókolni a kis kezét és ezentul épp úgy köszöntöm, mint a többi barátját, aki a zsúrjain megfordul. Ha pedig azt hiszi, hogy nem lenne nagyon unalmas velem együtt csavarnogni az egész életen keresztül, hát holnap elmegyek az anyakönyvvézetőhöz. De vagy az egyiket, vagy a másikat, ha kérem szabad, — mert a várótermet már alaposan meguntam.

Szalayné kissé melankólikusan nézett az idegesen kipirult fiatal emberre, aztán szelid gunyolódással kérdezte:

— A szerelmi vallomásoknál most ez a tónus van divatban?

— Csodálja, hogy nem vagyok türelmes? szólott Talján gyerekes érzékenységgel. Hiszen annyira szeretem, hogy már szinte magam előtt is szégyellem...

A szép asszony rózsás arcáról eltűnt a gunyolódó mosolygás, okos, acélosan kék szemét megindulva szögezte Taljánra, s most már ő is gyöngéden szólalt meg:

— Mit akar tudni? Azt, hogy a szerelmét viszonosom-e?

— Persze, hogy azt.

Az özvegy lehunyta a szemét és remegő hangon susogta:

— Talján... hát nem látja... nem érezi? A mérnök dobogó szívvel kapott a Szalayné keze után, de a szép asszony kissé szomorúan intett neki.

— Várjon, még nem mondtam el a többi... Szeretem... ez bizonyos... de ez nem minden... Hiszen három évvel ezelőtt épp úgy szerettem, mint ma... Akarja tudni, hogy miért haboztam eddig a válaszzal?... Nem szeszély volt, nem kegyetlenség, mint maga gondolja... Tartozom azzal, hogy a viselkedésemet megmagyarázzam... hallgasson hát meg, mielőtt ítéletet alkotna...

A fiatal ember égő szeme lázasan tapadt a szép asszony alakjára, melyet egy drágaköves öv még karcsubbá, kívánatosabbá tett, Szalayné pedig kissé álmadozva folytatta:

— Talján... ne kacagjon ki... én azt hiszem, hogy nincsen is igazi boldogság... A boldogság csak a gyerekek képződmése... a remény és a visszaemlékezés ad szománcot a multnak és a jövőnek... A jelen szürke és köznapi... és minden csak akkor lesz poétikus, ha már elmúlt, vagy még csupán a fantáziánkban él... Mikor kisbaba-koromban bárányhimlőben feküdtem, sokat beszéltek nekem egy aranyhajú báburól, melyet a felgyógyulásom napján kapni fogok... Lászálmomban mindig csak ezt a bábút láttam... és boldogan szoritottam magamhoz a kicsi vánkost, mert az aranyhajú hercegisasszonyt láttam benne... Mindennap a bábu gondolataival aludtam el és a bábu gondolatával ébredtem... Egyszer aztán fölgyógyultam a betegségetől és a kékszemű tündért csakugyan elhozták... Teljes huszonegy óráig boldog voltam, de aztán... aztán unalmasnak találtam a viaszkisasszonyt, aki

C-dur miséjét adja elő, betétek lesznek Graduale-
kor a vegyes kar által előadandó XV. század-
beli Ave Maria és Offertoriumkor a Sámson
karnagy által elénekelt soló.

— **Hivatalvizsgálat.** Rónay Jenő főispán
ma délelőtt kezdte meg a központi hivatalok
ellenőrző megvizsgálását a vármegyeházán. A viz-
sgálat előreláthatólag több napot fog igénybe venni.

— **Szolgálati jubileum.** Tóth István kir-
tanácsos, nagybecskereki köztisztviselő és
szeretettben álló pénzügyigazgató ma ünne-
pelte 25 éves állami szolgálatának jubi-
leumát. Ma délelőtt 11 órakor Fauszt Elek
p. ü. igazgató-helyettes vezetése alatt megjelent
a tisztikar a jubiléum előtt, tolmácsolván a
tisztikar gratulációját, mire az igazgató meghatol-
tan válaszolt. Beszéde bevezetése után közölte az
ünnepeket, hogy éppen az előbbi órában vette kézhez
Fauszt Elek kinevezését tartalmazó királyi
kéziratot, mely Fauszt Eleket debreceni
kir. pénzügyigazgatóvá nevezi ki. Ezután a
tisztikar a közeli Rózsa-szállóba vonult, ahol a
tisztikar nevében Szabó Károly fogalmazó úgy
a jubiléumot, mint az újonnan kinevezett igazgatót,
valamint Liszkay h. pénzügyigazgatót lelkes
szavakban köszöntötte föl.

— **Templombucsu.** Mint bégaszentgyörgyi
levelezőnk jelenti, ott tegnap folyt le az éven-
kint szokásos templombucsu, amelyen ugyszól-
ván az egész járás népe részt vett. Nagymise
befejeztével a plébánia lakban meg volt az ilyen-
kor szokásos nagy ebéd, amelyen a környék
notabilitásai és a kerületi papság majdnem tel-
jes számmal vett részt.

— **Öngyilkos jelölt.** Lendler Zsigmond 18
éves könyvelő, aki Bruszt Dávid budapesti cég-
nél áll alkalmazásban, f. hó 2-án Nagybecskere-
kre érkezett és a Rózsa szállóban szobát nyit-
tatott magának. Innét levelet írt helyben lakó
öccsének, aki az Eisenstädter cégnél tanonc,
hogy mire sorait olvassa, már nincs az élők
sorában. A fiu elment Grünzweig ékszerészhez,
aki rokona és előmutatta bátyja levelét. Grün-
zweig a rendőrséghez szaladt és innét Berkes
h. alkapitány a Rózsa szállóban felfedezte az
öngyilkos-jelöltet, amint a divánon javában nyuj-
tózott. Kihallgatásakor azt adta elő Lendler,
hogy tényleg öngyilkos akart lenni, csupán a
fölött habozott, hogy milyen módon váljék meg
az élettől. Mivel helybeli rokona nagyon féltette
a fiatal ember életét, megkérte a rendőrséget,
hogy addig felügyelet alatt tartsa az öngyilkos-
jelöltet, míg szülei, kit sürgönyileg értesítettek
az esetről, meg nem érkeznek. Egyébiránt Len-
dlernek semmi baja és mint később kivallotta,
azért akart a halálba menni, mert Budapesten
egy kis varróleányt megszeretett s farsai az
irodában folyton szereimével bosszantották.

mindig üveges mosolyal nézett rám . . . Nem
örültem többé neki . . . nem szerettem . . . nem
dédelgettem . . . Egy napon azonban a bábuval
baj történt . . . valami rossz eselőd ellopta . . .
Edesanyám szörnyű haragra lobbant, az én
szememet pedig elfutották a könnyek . . . Mily
széprek láttam megint a hűtelen herceg-
kisasszonyt! Még tizenhárom éves korom-
ban is Beatrice-báburól beszéltem és ma is azt
hiszem, hogy az volt a legkedvesebb jószá-
gom . . . Pedig akkor, ha őszinte akarok lenni . . .
A bábu csak addig volt szép, amíg remény-
kedtem benne és csak azután, hogy a lompos
Borcsa elvitte . . . Amíg megvolt, nem vettem
rá egy jó pillantást . . . Es lássa, én azt hiszem,
hogy minden földi dologgal csak úgy vagyunk,
mint az én bársonyruhás Beatrice emmel . . .

— Ugy beszél, mint egy északnémet filo-
zofus, — vetette közbe Talján kissé keserűen.
A szép asszony elgondolkodva folytatta:

— Szalay egy margitszigeti majálison kért
meg . . . Körülöttünk édes fenyőillat lebegett a
tavaszias éjszakában . . . Ugy éreztem, hogy
mindennek fenyőillata van . . . és az élet is
olyan csillagosan bájos, mint a margitszigeti
éjszaka . . . Menyasszonykoromban elégedett és
boldog voltam, mert úgy éreztem, hogy igazán
szerettem őt . . . Mit vártam a jövőtől! Milyen
széprek láttam mindent! Azt hittem, hogy egy
örökké tartó mesevilág borul rám . . . Es lássa,
mikor az oltártól eljöttem és Velence misztikus
csöndjében kóboroltunk, voltak percek — miért
nem vallanám meg? — mikor a boldogságom ie-
köznapinak tetszett . . . Mas voltam-e, mint a
többi öthetes asszony? A jó Isten tudja. En
nemelykor mindent oly szürkének találtam: a
képtárakat, a pincéket, a liftes embert, az
esőt, a lagúnákat . . . Es később se volt soba

— **Uj szövetkezet.** Folyó hó 2-án Keresz-
tes községben gazdasági hitelszövetkezet alakult,
az alapszabálytervezetet 90 tag írta alá, kik
összesen 215, egyenkint ötven korona értékű
üzletrészt jegyeztek. A szövetkezet megalakulása
főleg Fratríts Ferenc ottani lakos érdeme.
Az igazgatóságba megválasztották Borbai
Pál, Kérges István, id. Balos István,
Luczó József, Nagy István és Madarász
András, a felügyelő bizottságba Fohsz József,
Pátyi Péter és Lukó László. Az országos
központ részéről az igazgatóságba Mihók Pál,
a felügyelő-bizottságba Theodorovits Milos
nevezetett ki. Elnök-igazgató Borbai Pál, a
felügyelő-bizottság elnöke Theodorovits
Milos lett.

— **A módosi szerencsétlen vadászat.** Mihaj-
lovits Milutint, a módosi vadászat szerencsét-
len áldozatát szerdán temették el óriási részvét-
tel mellett. Egész Módos ott volt a temetésen.
Sztójkovits szerb tanító bucsuztatta el a
halottat s megrázó hatással volt beszédének be-
kezdő része, melylyel így apostrofálta a ha-
lottat: „Nem az Isten akaratából, hanem egy
barátnak önkénye folytán végeztél be életedet.“
A temetőbe a város intelligenciája kísérte ki a
halottat s az áldozat családját az egész város
igaz részvéttel vigasztalja. Nikolajevits,
aki Mihajlovitsot agyonlőtte, beteges fekszik
lakásán. A vizsgálat azon a csapáson halad,
melyet a szentanuk s Mihajlovits halálának
a bíróságnak megjelölt, melyben az áldozat azt
erősítette, hogy meglövetése szándékos volt.
Az áldozat családja természetesen nagy elkesze-
redéssel beszél Nikolajevitsról, s akit mindig
Mihajlovits ellenségének tartott s állítólag már
egyszer rálőtt Mihajlovitsra.

— **Meglopta a társát.** Evék óta közös gazdál-
kodást folytattak Gád községben Risztov
Baptizta és Krasztov Baptizta bulgáriai
származású zöldségkertészek, akik a bérlet
területükön termelt zöldségterméket Módoson
és Temesvárott adogatták el. A pénzt Krasztov
kezelte. 2400 korona volt az ez évi meg-
takarítás, amely összegből a családbérekkel kellett
volna kifizetni és a tiszta maradékból egy egyre
598 korona maradt volna. Krasztov azonban az
egész 2400 korona összeget magához véve, mag-
szókött, újat Bulgáriába véve. Az itt hagyott
társ feljelentésére a csendőrség sürgönyözött
minden irányban és az orszvai csendőröknek
sikerült a szökevény Krasztovot elfogni, akinél
ekkor már csak 1568 korona készpénz és 7 db
20 frankos aranyat találtak. Krasztovot vissza-
hozták és tekintettel szökésére, most a fogház-
ban elmélkedik arról, hogy milyen csúf dolog
a kenyeres pajtásnak meglopása.

— **Tolvaj cimbor.** Szöllőssy András
nagybecskereki földművesnek valami sora akad
Kanakon, minek végeztével összekerült régi
katonakorbeli cimborájával, Zinkota Mátyás-
sal. A találkozás öröme betértek Kanak egyet-
len ivóhelyére, Weber Dávid korcsmájába és

ott elkezdték a mult aranyos kódéből sorra elő-
szedni a gyöngéd emlékeket. Eközben persze
ittak. Ittak pedig gyorsan és nagyokat, aminek
a következtése lőn, hogy Szöllőssy uram alapo-
san elkészülve ültőhelyében elaludt a falócán,
ahonnét lefordulván, az agyaggal tapasztott
korcsma padlón elaludt, közbe olványokat fujván,
mint egy nyugalmazott elefánt. Zinkota csak ezt
várta. Odalopódzott cimborájához és elemelte
pénzes zacskóját, amiben 36 korona volt. A
korcsmáros felvén, hogy a kifosztott embertől még
az elfogyasztott bor árát sem kapja meg, maga
közölte Szöllőssyvel, hogy cimborája meglopta.
Rögtön hívták a községi embereket, akik meg-
találták Zinkotánál a Szöllőssy zacskóját, benne
a 36 koronával. Persze, hogy elvették tőle. A
hűtlen cimborát pedig feljelentették a nagy
becskereki ügyészségnél.

Gyenge gyermekek megmentésére. Zuffercy
József ur, alié Salamin de St. Luc. canton
Wallis (Svájc) a következőket írja:

„Nemcsak örvéndetesnek, de kötelességem-
nek tartom kijelenteni, hogy a Pink-lapdacsok
kis fiamat, kinek egy idő óta heves görcsei
voltak, alaposan gyógyították. Ezen lapdacsok-
nak elvitathatlan hatásuk van, amit a gyermek
helyreállításánál konstataáltam. Most erőteljes és
gyönyörűen fentartja magát, holott azelőtt min-
dig fogni kellett. Minden szülő érdekében fel-
hatalmazom önt levelem közzétételére és sze-
rencésnek érzem magam, ha önnek hasznára
lehetnek.“

Igazán boldoggá tesz bennünket az előbb
oly gyenge gyermeket erősnek láthatni és kon-
stataálni, hogy az azelőtt oly gyakori válságai
eltűntek.“

Eppen akkor, midőn a gyermek fejlődés-
nek indul, a legnagyobb órizetre van szükség,
hogy mindent távol tartsunk tőle, ami létét ve-
szélyeztetni s a vér elgyengülését vagy tisztát
lenségét vonhatja maga után. Így péld. vérsze-
génység, sápkór, neurasthenia, rheuma, általános
gyengeség a férfi és nőnél, valamint a gyerme-
keknél angorhér és Vitus tánc, amelyek gyenge
vagy tisztátalan vérnél oly könnyen kifejlődnek.

A Pink-lapdacsok, a vérnek ezen leghatá-
sosabb erősítő és legerélyesebb helyreállító
szere, elvitathatlan hatást gyakorolnak mind
ezen betegségekre s azokat elűzik, ha az előirt
gyógymódot rendszeren és lelkiismeretesen kö-
vetjük. Kaphatók minden gyógyszerárban, vala-
mint a magyarországi főraktárban: Török József
gyógyszerárban Budapesten, Király utca 12.,
dobozonként 1 frt 75 kr-ért vagy 6 dobozzal
9 forintért.

— **Hatszáz ezer koronás árverés.** Nagyszabású
árverés van kitűzve a jövő év március 8-ára.
Hatszáz ezer koronánál nagyobb tartozás erejéig
árverezik a nádasi uradalmi birtokot és a hozzá-
tartozó ipartelepeket, a melyek egy csödbe jutott
bécsi cég tulajdonában vannak. Az illető cég
Wallisch Antal és Wallisch Agoston, a
kiknek csődügyében az aradi kir. törvényszék,
mint csödbíró az önkéntes bírói árverést
mondta ki és azt március 8-ára délelőtt tíz
óra, a borosjenői járásbíróshoz tűzte ki. Az
árverés alá kerülő ingatlanok és ingók nyolc
csoportban vannak felvéve; az első csoportban
a módosi uradalmi birtok, a mely
maga 155,643 korona 20 fillér kikiáltási
árban van felvéve. Azután a gözmalom,
a melléképületek, a földesuri malomjog, a mó-
dosi gyártelep, egy gőzfűrészmá-
lom, anyagraktár, raktár szin, igazgatói épület,
alkalmazottak lakása, szijgyártóműhely stb. Az
egésznek kikiáltási ára körülbelül 220,000 ko-
rona, a melynek tíz százaléka az árverésnél
bánszpénzül leteendő. Az árverést a bécsi cég
633,755 korona 71 fillérnyi tartozására rendel-
ték el.

Az idegenforgalom érdekében intéző körünk
mozgalmat indítottak, azonban nem úgy, hogy
azt nagyban emelhetnék. Ma az ipar és keres-
kedelem az egész világ főtényezője és épp ez
van nálunk háttérbe szorítva, a mennyiben
közönségünk nagy része még ma is külföldön
vásárolja különböző szükségleteit. Nagyon kívá-
natos, hogy a mi közönségünk akkép segítse
elő nagy vállalatunkat, hogy szükségletét ne

egy pillanatom, mikor zavartalanul boldog let-
tem voltam . . . Igazi boldogság! Hol van az?
Házasságom idejében ellágyulva gondoltam
vissza a kékszemű Beatrice-ra, mert úgy rém-
lett, hogy csak ő velem voltam igazán boldog . . . Es
később, mikor a szegény Miska mindörökké egye-
dül hagyott, megányosságomban nem a szürke
órákra gondoltam többé, hanem a Margitsziget
csillagsugaras éjszakájára . . . Es úgy rémlett,
hogy egész házaskorom olyan illatos volt, mint
az a leánykori majális . . . Ma is ezt hiszem,
hogy Velencében voltam a legboldogabb . . .
Pedig akkor, ha őszinte akarok lenni . . . Es
így van, hogy nem hiszek többé a boldogság-
ban . . . A boldogság csak gyermekeknek való
mese; egy hazug álom a multból vagy a jövő-
ből . . . Néha úgy rémlik, hogy boldogok le-
szünk valamikor, néha azt hisszük, hogy régente
boldogok voltunk . . . De az a perc, amikor
meg tudjuk fogni a boldogságot, egész a
sirunkig nem érkezik el . . .

A szép asszony könyes szemmel nézett a
mindinkább leszálló alkonyatba s halkán, szo-
moron susogta:

— Ezért félek attól a perctől, amikor egé-
szen a magám leszek . . . Elérem-e azt a bol-
dagságot, amiről annyi idő óta álmodom? . . .
Vagy megint a mindennapi élet szürke prózája
lesz-e a sorsom? . . . Ha tudnám, Talján, ha
tudnám, ha bizonyosan tudnám . . .

A fiatal ember kezére támasztotta a fejét s
csöndesen mormolta:

— Engem épp oly kevésbé szeret, mint
Miskát, vagy a gyerekkori bábuját . . . Ha sze-
retné, nem kételkednék a jövőben . . . Mert
egyedül a szerelem az a csoda, ami a tünő
percben is boldoggá tesz bennünket . . .

Szomaházy István.

külföldön, hanem hazánkban szerezzék be. Ez általánosan ismert „Párisi nagy áruház” (Budapest, Kerepesi-ut 38.), hol az összes használati és szükségleti tárgyak óriási mennyiségben és választékban vannak felhalmozva. Ezekről a most megjelent az 1901. évi teljes naptárral egybekötött képes nagy árjegyzéket kívánatra mindenkinek bérmentve és ingyen küldi a kitűnő hírnévnek örvendő vállalat.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Hário Ferenc, rk. szobafestő és Kovencz Magdolna, rk.

Születések: Ruzsa János, rk. földmives, fia. — Varga Erzsébet, rk. házi cseléd, fia. — Kovács András, rk. földmives, leánya. — Pfend Péter, rk. molnár, fia. — Süli István, rk. napszámos, leánya. — Grassal Balázs, rk. kőműves, fia. — Schneider Péter, rk. magtáros, leánya. — Kószó Ferenc, rk. földmives, fia. — Popov György, rk. földmives, fia. — Kocz Róza, rk. háztartásbeli, leánya. — Zsivkovits Bogdán, rk. törvényszéki tolmács, leánya. — Bergenthal Miksa, izraelita utazó, fia. — Berberszky Bogdán, rk. napszámos, leánya. — Kállai Lipót, rk. napszámos, fia. — Todorov Béla, rk. napszámos, fia. — Nasztity János, rk. szabó, fia. — Szabó István, rk. kormányos, leánya.

Halálozások: Perkits Dusánné szül. Rosuly Zsivka, rk. 29 éves, napszámos neje, tüdővész. — Banov Dusán, rk. 18 hónapos, napszámos fia, görcsök. — Podvin József, rk. 65 éves, napszámos, aggkór. — Unterreiner János, rk. 2 éves, lakatos fia, görcsök. — Gligorovits Milojka, rk. 3 éves, vendéglős leánya, kanyaró. — Krsztin Dusán, rk. 15 hónapos, földmives fia, görcsök. — Lambity Lakané szül. Mrksity Széna, rk. 62 éves, napszámosné, szívhüde. — Lukács Ernő, ev. ref. 28 éves járásbíróági díjnok, májlob. — Özv. Buschbacher Györgyné szül. Huj Mária, rk. 78. éves, magánzónő, tüdőlob. — Özv. Gyurász Pálné szül. Bukovszky Julianna, ág. ev. 30 éves, tüdővész. — Mihalovits Milutin, rk. 33 éves, közjegyzői irodavezető, lőtt seb. — Széner Márionné szül. Wagner Erzsébet, rk. 25 éves, napszámos neje, tüdővész. — Nedelkovits Szultána, rk. 15 éves, tüdővész. — Özv. Gesztrich Józsefné, szül. Janczer Anna, rk. 63 éves, földmives özvegye, téboly. — Percz Novinka, rk. 9 hónapos, napszámos leánya, görcsök. — Vorgity Sebő, rk. 5 éves, hajós fia, tüdőlob.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét az egész országban előnyösen ismert Wein Károly és társai késmárki szövőgyár hirdetésére. E hazai gyár készítményei: sepelességi vászon, damaszt-asztalnemű, törülköző, kávésterítők, zsebkendők stb. stb. nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek és kedveltségnek örvendenek.

x A legizletesebb asztalviz a „Kristály” Szent Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges asványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

Lapunk legközelebbi száma, a kettős ünnepre való tekintettel, hétfőn délután 5 órakor jelenik meg.

Színház és irodalom.

A jövő hét műsora
1900. december hó 10-től 16 ig.

Nap és szindarab	Bérlet	Bérlet						
		Nagy	Havi	Páros	Páros	A.	B.	C.
10. Hétfő	A takácsok	58	10	29	—	—	—	20
11. Kedd	Ripp vanWinkle	59	11	—	30	29	—	—
12. Szerda	Lecouvreur	Bérlet szünet						
	Adrieane	Bérlet szünet						
13. Csütört.	Bocaccio	60	12	30	—	30	—	—
14. Péntek	Felfordult világ	Bérlet szünet						
15. Szomb.	Felfordult világ	61	13	—	31	31	—	—
16. Vasárn.	A tót leány	62	14	31	—	—	11	—

* Coullisset ur. Meglehetősen telt ház előtt folyt le tegnap este a kacagató jelenetekben és helyzet komikumokban gazdag francia vígjáték, a „Coullisset ur.” A címszerepet Miklóssy Gábor alakította határozott siker mellett, amit a közönség több ízben jutalmazott az elismerés tapsaival. Kendi Boriska és Zalai Irma kisebb szerepeiket elismerésemelőlőan alakították, Mezei Irmát külön kell megdicsőírnünk, aki Annete szobaleány szerepében bebizonyította, hogy hasonló szerepekre hivatással bír. Baghy és Szabados Sándor a tőlük megszokott módon játszottak és Tabori is jól formálta a morcos tábornokot. Maga az előadás, a jó összejátéknál fogva a sikerültebbek közé tartozik, minek következtése volt, hogy a közönség megelégedéssel távozott a színházból. B. S.

* „Kathreiner Hölyg Naptár 1901.” Az ismert Kathreiner cég még minden évben egy-egy feltevést keltő művészies kivitelű bájos képet közöltetett a naptárakban, a melyeknek egyikét-másikat bizonyára mindenki szívesen őrzött meg emlékeztetésben. Ez új évre szintén egy oly elragadóan bájos kökényyszemű gyermek fejcskével kedveskedik, a milyennél szebbet elképzelni sem lehet. Ezuttal azonban Kathreiner még egy másik, egészen különleges, rendkívül tetszetős, előkelő irodalmi újévi ajándékkal lép vevői elé. „Kathreiner Hölyg Naptár 1901. évre” cím alatt egy csinosan kiállított, kedves kis almanach jelent meg, a mely élénken emlékeztet nagymamainkál annyira kedvelt gyémánt kiadásu lyrai költemény kötetekkére.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Egy frivol akta. Tegnapi lapunk törvényszéki rovatában ily című közleményünkre vonatkozólag pótlólag magánpanaszosok közlik velünk, hogy ámbár a legszélesebb körű bizonyítást megengedték volt Gockler Lajosnak, ez azonban bizonyítani semmit sem tudván, ezért marasztaltatott. Ami pedig Gockler azon beadványát illeti, melyben magánpanaszosokat oly dolgok elkövetésével vádolja, melyek valódságuk esetén árnyat vetnek rájuk, — az illetékes bíróság már rég elutasította s ebből kifolyólag Gockler ellen hamis vádaskodás miatt újabb feljelentés tétetett.

KÖZGAZDASÁG

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén f. évi dec. 1-től 7-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Turinszki Vlada 1107. öi. sz. házat megvette Levaity Acza és Zsivka 920 koronáért.

Sztaniszavlyev szül. Gogits Milica tulajdonát képező 2 hold 265 □-öl szántóföldjét megvette Tabacszi Pivarszki Gyurica és neje Lela 1270 koronáért.

Kiskoru Vladul Szvetozár és Mita tulajdonát képező 1 hold 1300 □-öl szőlőjét megvette Radanov Zsiva, mint kiskoru Radanov Joca gyámja 900 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1900. évi december hó 7-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.50	korona
kétszeres	„	6.20	„
rozsa	„	6.—	„
árpa	„	5.—	„
zab	„	5.50	„
kukorica új	„	4.—	„
repce	„	10.80	„
széna I.	„	2.80	„
„ II.	„	2.50	„
szalma I.	„	1.50	„
„ II.	„	1.—	„
burgonya	„	2.50	„
marhahus I.	1 kilogr.	96	„
„ II.	„	88	„
borjú hus	„	1.20	„
disznó hus	„	1.04	„
juh hus	„	72	„
zsir	„	1.04	„

TÁVIRATOK.

Hó.

Budapest, dec. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Liptó-Szent Miklósról távirják, hogy ott tegnap és ma szakadatlanul hullott a hó.

Kivégzés.

Budapest, dec. 7. (A „Torontál” eredeti táv.) Berlinből sürgönyzik: Gönczi rablógyilkost ma reggel Ploetzenseeben lefejezték.

Pusztító vihar.

Budapest, dec. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) New-Yorkból sürgönyzik, hogy New-Yersey partvidékén iszonyu vihar pusztított. Sok vitorlás hajó szerencsétlenül járt, hét halász vízbefult. Az ország belsejében két ember pusztult el. A kár nagy.

A burok végtüdelme.

Budapest, dec. 7. (A „Torontál” ered. táv.) Bloemfontain-ból jelentik: Delarey ötszáz embere Buffelspark mellett megtámadott egy angol csapatot, amelynek élelmiszer kocsijait fölgynjtotta. Másnap az angolok segítséget kapván, a burokat szétkergették. Az angolok vesztesége 15 halott és sok sebesült.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. december 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.15	7.25	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.19	7.25	80	7.50	7.75
Pestvidéki	„	76	7.00	7.15	80	7.45	7.65
Bácskai	„	76	7.25	7.30	80	0.—	0.—

Borz	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	6.70	6.90
„	„	másodrendű	—	6.60	6.70
Árpa	„	takarmány	60-62	5.75	6.—
„	„	égetni való	62-64	5.50	5.75
„	„	sőrfőzésre való	64-66	0.—	0.—
Zab	„	—	39-41	5.60	5.75
Tengeri	6	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Erős kínálat dacára gyöngye vételkedv. Irányzat lanyha. Az árak szilárdak. A mai határidőüzlet jegyzései:

Buza dec. végére	7.73—7.74
„ tavaszra	7.70—7.71
Rozsa dec. végére	7.15—7.16
Zab	5.57—5.58
Tengeri májusra	4.91—4.92

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, december hó 7-én:

Szabados Sandor jutalomjátékával:

A haramiák.

Szomorujáték 5 felvonásban. Irta: Schiller Frigyes. Fordította: Hevesi Sándor.

Személyek:

Maximilian, uralkodó gróf	—	—	Szabados László
Károly) fiai	—	—	Szabados Sándor
Ferenc)	—	—	Zalai Irma
Amália	—	—	Falussy István
Hermann	—	—	Nógrádi Sándor
Dániel, öreg szolgál	—	—	Tábori Emil
Törvénybíró	—	—	Miklóssy Gábor
Spiegelberg	—	—	Juhay József
Schweitzer	—	—	Roller
Roller	—	—	Tóth Lajos
Grimm	—	—	Baghy Gyula
Ratzman	—	—	Palotay Gyula
Schusterle	—	—	Baranyai Ferenc

Kezdeté este pont 1/8 órakor.

Holnap, szombaton, december hó 8-án:

A koldusdiák.

Milöcker örökszép operettje.

„Henneberg-selyem”

— Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész ruhák és blousokra való! — Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari szállító. (1897-1900)

Nagyobb készlet és előrehaladott idény miatt a mai naptól kezdve összes

DÓI- és leány-divatruimát

és pedig:

kabát, gallér, paletot

és

köpenyegeket

melyen leszállított áron eladom.

KOVÁCS GEDEON.

Vonatok érkezése és indulása
Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekről.
Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 46 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagy-kikinda—nagybecskereki pályaudvari vendéglőt, melyet személyesen fogok vezetni, 1901. évi január hó 1-étől bére vettem.

A midőn a n. é. közönség b. pártfogását kérem, biztosítom, hogy legnagyobb törekvésem az lesz, miszerint a legelőszékenyebb kiszolgáltatással, kitűnő konyhával és kiskörösi buckai borommal n. é. vendégeim teljes megelégedését kiérdemelm.

Kiváló tisztelettel

Bobek György,
a Lloyd és a szerb olvasókör vendéglőse.

170.847/1900. Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a zágrábi műhely-telepen létesítendő esztergámműhely épület előállításához és az ott levő kazánház bővítéséhez szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magas építészeti ügyosztályában (VI., Teréz-körút 56. szám, IV. emelet, 27. ajtó) és Zágrábott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. december hó 29-én déli 12 óráig benyújtandók alólikt igazgatóság építési főosztályában (Teréz-körút 56. sz., I. emelet, 10 ajtó.)

Az ajánlatok 1 korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és

lepecsézelve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a zágrábi műhely bővítési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi december hó 28-án déli 12 óráig 2000, azaz kétezer korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (VI. ker., Andrássy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapirok legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejében beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítve-vérvénytel adandók fel.

Budapest, 1900. december hóban.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik).

21564. tkvi szám 1900. 1084—11

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy dr. Löw Tivadar ügyvéd által képviselt Magyar országos központi takarékpénztár végrehajtónak Nehéz Antal végrehajtást szenvedett ellen 116 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagybecskereki kir. törvényszék és a módosi kir. járásbiróság területén levő Ürményháza községhez tartozó s az Ürményházi 216. sz. tjkvben A I. 21., 23—29. sorsz. a. 856/a., 1368/b., 1666/a., 1762/a., 1924/a., 665/a/45., 955/b/2., 416—417/a/1. hrsz. 216. ö. i. sz. ház, beltelek, szántóföldek és legelőből 2288 korona kikialtási árban a Zichyfalvi takaré- és hitel-egylet késedelmes árverési vevő veszélyére és kárára a visszarverés elrendeltetik és annak foganatosítására határnapul 1901. évi január hó 12-én d. e. 11^{1/2} órája Ürményháza község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kitiizetnek.

1. Kikialtási ár a fentebb kitett lecsár, a melyen alól is az árverés alá bocsátott ingatlan eladatni fog.
2. Árverezni kívánók tartoznak a kikialtási ár 10% át, vagyis 228 kor. 80 fill. az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §. megjelölt árfolyamán számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a kelt I. M. E. rendelet 8. §. óvadékképesnek nyilvánított érték-papirban a bírói kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyan annak átszolgáltatni.

Kelt Módoson, 1900. évi november 20-án, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Kir. albiró.

21174. tkvi szám 1900. 1083—1.1

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy dr. Weinrich Ödön ügyvéd által képviselt Turi Ferenc végrehajtónak Schöhn József végrehajtást szenvedett ellen 770 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagybecskereki kir. törvényszék és a módosi kir. járásbiróság területén levő Ürményháza községhez tartozó az Ürményházi 238. sz. tjkvben A I. 2—10. sorsz. a. 456/a. hrszamu 238 ö. i. számú ház és beltelekre, 502/b., 661/b., 926/b., 1099/a., 1346/b., 1700/a., 1794/a. és 1841/a. hrsz. szántókra dr. Weinrich Ödön késedelmes árverési vevő veszélyére és kárára a visszarverés 3946 korona kikialtási árban elrendeltetik és annak foganatosítására határnapul 1901. évi január hó 12-én d. e. 11 órája Ürményháza község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kitiizetnek.

1. Kikialtási ár a fentebb kitett becsár, amelyen alól is az árverés alá bocsátott ingatlanok eladatni fognak.
2. Árverezni kívánók tartoznak a kikialtási ár 10% -át vagyis 394 kor. 60 fill. az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §. ában megjelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt I. M. E. rendelet 8. §. óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a bírói kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény ugyanannak átszolgáltatni.

Kelt Módoson, 1900. évi november 20-án, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Kir albiró.

Kwizda-féle Korneuburgi marha táppor.

Baromgyógytan-étrendi szer lovak, szarvas-marhák és juhoknak.

50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rosz emésztésnél, tehennéknél a tej javítására és a tejtermelés szaporítására.

Ára 1/2 doboz Kor. 1.40, 1/4 doboz fillér 70.

Valódi csak a fenti védjegyvel. Főraktár Magyarországon részére: Török József gyógyszerárta Budapest, Király-utca 12. szám.

Franz Joh. Kwizda cs. és kir. osztr.-magyar és román kir. udv. szállító, kerületi gyógyszerésznél Korneuburg, Bécs mellett.

586/II—15 8

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve.

DURATOR

Által a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízátthatlan lesz.

Ára 1 bádoggalacnak használati utasítással együtt 1 korona, nagyobb palack 2 korona.

Postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészeknél stb.

Főszékhely: **DURATOR-GYÁR**
Budapest, V., Lipót-körút 3. szám.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

(979—10.9)

Pártoljuk a hazai ipart!

Ajánlja saját készítményű hangszereit u.m. Iskola-hegedűk 5—15frt. Kijátszóit régi hegedűk 20—1000 frt. Fuvolák . . . 3—80 frt. Trombiták . . . 4—70 frt. Harmonikák 3—80 frt. Arisztónok 14—35 frt. Intona 6 kótallappal 12 frt. valamint mindenemű pengető-, vonó- és fuvóhangszerekben.

Nagy választék saját gyártmányu, elismert, legelőidőbb kivitelei

VARJU BÉLA cs. és kir. műhangszer-ipar telepe, BUDAPEST VIII. József-örút 20. sz.

A székes-főváros, valamint több zenekar és tűzoltó-testület szállítója.

CZIMBALMOKBAN, 45—50 frt. pedálos 75—300 frt. hat évi javítás mellett.

Eredeti olasz és német hurok.

Bármilyen hangszerek javítása. Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

(918—25.9)

tlkvi
y dr.
viselt
őzsef
prona
ben a
a mó-
nény-
házi
sz. a.
áz és
99/a.,
hrsz.
elmes
ra a
ár
atosi-
12-én
hiva-
telek
kített
alá
k a
r. 60
pénz-
ában
1881.
I. M.
váni-
keze-
t.-cz.
fleges
elis-
ember
tóság.
iró.
por.
arvai-
étvágy-
vitására
70.
arország
esten,
magyar
szállító,
ellett.
észt-
u.m.
rtig.
rtig.
rtig.
rtig.
rtig.
rtig.
emü
avó-
gyárt-
és ki-
AN,
rtig.
met
tíás.
nka.
és

Alapított 1820-ban

A legújabb és legújabbosabb bevezetésű forrasztószerek, betétszerek, csipke- és szövetfüggönyök, kiegészítők-nak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DOME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

híres gyári nagy raktár. Óriási választék perzsa és spanyol szövetekben.

Általános tudott dolog, hogy a szappag előállítására a legkíméletesebb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tőgy 1 kor., szappan 70 fillér, csésze 120 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalát ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ízületi bántalmaknál, miért az orvosok is pendolók. Csak a törv. védett „Ugrifaj” védjeggyel valódi. Ára 2 korona - eredeti tövegenként. - Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beiktatása után bérmentve küldi a „NADOR Gyógyszertár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Páratlan és nélkülözhetetlen fogkréme

THYMOL

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

KÖSZÉNY-ESZÜZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres ESÜZ- és KÖSZÉNY-ÉTER. Néhányórás beiktatása után kigyógyít minden csúsz, köszvény, reumabántalmat, felfújást, szúrást, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előleges beiktatása után bérmentve küldi az egyedüli készítő STEINER MIHÁLY városi gyógyszerára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisbőrt és mindenki általánosan fogja használni. 12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő FELDER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA, Fő-utca (via Csáktörvény).

legfinomabb egészségi egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fillér, 2000 db 7 kor., 3000 db 9 kor. postán bérmentve küld

ENGEL LAJOS SZEGED

Óvatosan! Érdemes! Utánna! Utánna!

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORERŐSÍTŐ**

200 év óta elismert kitűnő hatású, gyomorerősítő, emésztéssérvényesítő, nehézségszűrés, stb. stb. Ára üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. - Kapható minden gyógyszerárban. - Képpel ellátott: BRADY KAKOLY Magyar Királyi gyógyszerész Bécs, I., Fleischmarkt 1. Könyves 3. üveg 2.40 kor., nagy 2 nagy üveg 2.60 kor., bérmentve küldik.

Orvosilag ajánlott legújabb hálszer a rossz emésztés okozta kóros károsodással szemben.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai.

Non szabadság hiányozna egy háztartásban sem. Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSEPHOFER J.” név vértisztítót látható.

KI AKAR LENNI?

egyedüli önkéntes

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő elsőrangú éttermei.

Budapest, VI. Andrásy-ut 59.

Külföldi magyar konyha. - Valódi tiszta borok és a világ hírhedt „Fechterbräu” egyedüli kimerése.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvosir.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci-körút 18.

Vérgyógyítás - Hemopatia

fontosabb és egyedül képviselője

Budapest legújabb látványossága a

BELDAROSZ KÁVÉHÁZ

IV., Kigoly-tér 2. (Klórid fűszeres palotáján.)

Vidékiek találkozó helye. - Látás: STRUBER BÉRBOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGVAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MARGHERITKEDÉSE BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILIER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, szociális házban. VII. kerület vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat

legszélesebb és legdivatosabb ékszereket

RÉSLETTÉRTÉKRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra a számban első és legnagyobb üzlet

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

FRATELLI DEISINGER

küld

Flemish vagy Triest-i

5 kgr. Cuba kávé, válogatott . . . 15 kor. 60 fill.

5 Ceylon gyöngyásvét . . . 17 . . . 15 .

olvastatva és bérmentve.

ST. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

GOLJÁT MALÁTA SÖR

Kiváló éltető ital és gyógyászatra is szolgál.

ÁLLÁSA: Dr. Korányi és Dr. Köhly egyetemi tanár urak ideggyógyászati, vérkeringésszervi, emésztési zavaroknál, nyugtatóként stb.

Cyár és megrendelési hely:

KÓBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÓBÁNYA.

BODEGA

Peris, Sherry, Malaga, Moscato, Mareta, Chablis, Rejse- és Moscatel-borok.

Kaphatók minden jobb főzész- és csomagoló-üzletekben, szőlők, kávéházak és éttermekben.

BENZIN-MOTOROK

LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárakból

a legjobbak és legkíméletesebbek a létező szerkezetek közül.

Vezérlőképzéssel és rakítás: **DÉNES B.**

Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes árjegyzék ingyen.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

telet és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hővizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb kámpfürdővel, pompás ásványvíz asztalokkal, kávé és kázfürdővel, - 200 kényelmes lakosztállyal. - Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

ERTEKESÍTŐ VÁLLALAT

Budapesti

ERTEKESÍTŐ VÁLLALAT

Bol- és külföldi szabadalmak kiadásában, értékesítésben és finanszírozásban. Védjegyek és más iránti lejtromozás.

Ma öszül a haja,

használja a kitűnő Zoltán-féle **HAIR-REGENERATOR**, mely nem fest, hanem a haj eredeti színt adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 60 fillér, ZOLTÁN BELA udvari szállító gyógyszerárban Budapest, V., Nagykörönd-utca 33 sz. Szabadkő-tér sarján.

Oh jaj! Kétség, rekedtség ellen gyors és hatékony Ejen!

eredményes használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoloz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a fővárosban: Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla szabaddal meg.

100.000 sorsjegy.

50.000 nyeremény.

Minden második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyereségi esélyű sorsjátéka a sv. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések vintézendők:

GARDIENNA BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynekek kerestetnek.

Hirdetéseket, reklámokat legelőször közöllet az

ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ

hirdetési osztálya (Budapest, VII. Bencze-körút 31.)

Tulajdonos: LEOPOLD SMILJA szerkesztő.

Szakmájában, pontosan és lelkiismeretesen eszközölködnek az összes megbízások

Köszönettel és hálalattal.

H i r d e t é s e k

felvételnek

a „Torontál” kiadóhivatalában.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Nagyobb elegáns függőlámpa megvételre keresetlik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 447 x

Földbirtok.
218 holdból, 120: négyszögölével, van benne 4 hold kaszáló, 4 hold szőlő, 1 hold gyümölcsös, a többi mind szántó, van 4 nagy épület, pince, magtár, padlolt szobák és cseléd-szobák. A pest megyei vadkerti állomáshoz felóra járás, kedvező föltételek mellett eladó Kovács Mihály, id. Péczka János címen Pest megye, Vadkerti-Tezsár. 736

Ispan
keresetlik 30 éven túli, nős, keresztény, gazdasági tanintézetet v. földmives iskolát v. gzett, tapasztalt, szerény igényű, megbízható és szorgalmas, a ki egy nagyobb bérleten a bérlő mellett gazdálkodik. Az állás 1901. január 1-től betöltendő. Ajánlatok bizonyítványmásokkal fűszerezve küldendők: Jerfy Adolf nagybérlethez, Nagy-Récsén Zalamegye. 734

Tíz évi
gyakorlattal bíró nős ispan, ki az összes gazdasági teendőket teljesen járta, melőbbi belépésre állást keres. Szives megkeresések Schwarcz Mór, Palotás u. p. Heves megye címen kéretnek. 730.

Szülők figyelmébe!
Igen jutányosan alapos oktatást adok előkelő családbeli gyermekeknek **holland nyelvben, francia és német nyelvben.** Meghívásokat kérek a »Torontál« szerkesztőségéhez címezni **Balaton Gusztáv,** okl. jegyző, tanfolyamhallgató. 449

Egy butorozott szoba
1-2 ur részére azonnal kiadó. Hunyady (fő-) utca 614. 550

A vadászatok
beálltával felhívom a nagyobb uradalmak és vadászársulatok figyelmét arra, hogy az elejtett vadak, különösen nyulakból bármily nagy mennyiséget hajlandó vagyok átvenni külföld részére. Groszmann Jágó, Miskolc. 722

Kezelőtiszt
állást keres január 1-ére a gazdaság minden ágában járta, 18 évi gyakorlattal, földmives és tejjgazdasági szakiskola üzletvezetőtanfolyamát végzett 36 éves, nős gazdatiszt. Németh István, Bobda, Torontál. 738

Gépez-kovács,
végzett lóvasaló, az összes gazdasági, valamint condensatoros gépek kezelését teljesen érti, állást keres. Weiszbrunn Miksa, Újpest, József-utca 6. 742

Állást nyer
azonnali belépésre, legalább 5-6 évi gyakorlattal bíró, nőten gazdatiszt, ki a gazdasági könyvvezetésben járta. Bizonyítványmások a Bánok-szentgyörgyi bér gazdaság címére küldendők Bánok-Szt.-Györgyre. 735

Egy
2-3 ezer holdas birtokban, mely vezetésem alatt áll, alkalmazást nyer egy gyakorlatilag, esetleg elméletileg is képzett nős egyén, ki már nagyobb birtokban alkalmazva volt s onnan jó bizonyítványt nyert. Ajánlatok fizetési föltételek megjelölésével Pazonyi Elek János Demecser, Szabolcs megye, címen küldendők. 732

Pártoljuk a hazai ipart!

Az őszi idény alkalmával ajánlom saját készítményű női és férfi keztyűimet dúsz választékban.

Keztyűk mérték után a szükséghez képest 2-3 óra alatt is készíttetnek.

Tisztelettel (960-8.5)
ECKFELD M.
Nagybecskerek, fő-utca,
FILKOVICS-féle ház.

HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY és TÁRSAI
szövőgyár, KÉSMARK
elismert hírneve

SZEPESSÉGI VÁSZON
és
DAMASZT ÁRU

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból ezen véd-szarmazó min- jeggyel van den darab áru ellátva.

HAZAI IPAR!
(1931-10.1)

Ha jó KÁVÉT akar inni, rendeljen a FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG-tól FIUMÉBÓL

4 1/2 kg.	New Cuba	finom tiszta	6 75	frt
" "	Manilla	zamatos, erős	7 42	"
" "	Hodeida Mocca	pompás ízű	8 55	"
" "	Soerabaja	legfin. aromatikus	8 55	"
" "	Cuba, Ceylon, Menado	Kittű keverék (külön-külön csomagolva)	7 42	"

A kávéhoz csomagolható:
1/4 kg.

Imperial-thea 1 frt 60 kr.
Minden elvámolva és bérmentve utánvétellel.

Ártap ingyen
és bérmentve.

978 - 0.9

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk ezennel a tisztelt érdeklődők tudomására hozni, hogy aninai és resicai rud-vas és lemez-gyártmányaink ezennel egy hatóságilag bejegyzett minőségi (farkas) védjeggyel lesznek ellátva, a minnek szives figyelembe vételét kérjük.

Szabadalmazott osztrák-magyar állam-vasut-társaság magyar bányái, hutái és uradalmának igazgatósága.

1024 - 3.3

Orvosi tekintélyek által kipróbált a nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csusz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csuszfaldalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapestben: Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12 és az Egger-féle »Nador gyógyszerárakban, Váci-körút 17.

Nagybecskereken:
BENKOVICS MIHÁLY gyógyszerárakban.

947-10.6

HAZAI IPAR!

KRISTÁLY

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ FÜSZERKERESKEDÉSBEKÉNT VÉNDÉGLÖKÖKBEN ÉS MINDEN VÁRTÉL ETKEZO KOCSIBAN

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

651-x 21

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMÁNYI

Versenyez a külföld elsőrendű készítményével

A páriai kiállításán az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRMEŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

KAPHATÓ: Mangold Lipót, Ro'sa Ignác Schenk H. és Grosits J.-nél

(949-26.6)

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynek, csuznál és meghüéseknek.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czégyjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. Főraktár: Török József gyógyszeráraknál Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító,
Rudolstadt.

(1030-26.1)

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz **SZALON-KŐSZÉN**
a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Kaphatók:
KURLÄNDER IMRE
fakereskedőnél

934-50.18

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

A KURLÄNDER-UDVARBAN néhány modern stílu üzlethelyiség kiadó.